

Leden van de Raad, dames en heren

Het college heeft genoten van uw algemene beschouwingen, ook als deze kritisch waren in onze richting. **Algemene beschouwingen voor het reces zijn nu al een succes**, zou wat ons betreft een mooie krantenkop zijn. Drie uitspraken van uw kant typeren de omstandigheden waarin wij verkeren, en de houding die van ons allen de komende tijd wordt verwacht. De heer Versnel citeerde Plato: Noodzaak is de moeder aller vindingrijkheid, de heer Zweers haalde Erich Fromm aan die gezegd heeft: Moed om zekerheden los te laten is een vereiste voor creativiteit en de heer Poelman deed de uitspraak: burgers zijn geen consumenten maar het sociale kapitaal van een gemeente. De noodzaak om te veranderen en te bezuinigen is tot ons allen doorgedrongen, zekerheden zijn niet meer zo zeker als ze waren, vindingrijkheid en creativiteit zullen wij allen hard nodig hebben en het gaat om de inwoners van onze gemeente. We moeten het doen voor hen en met hen. Nog een paar uitspraken die u afgelopen maandag hebt gedaan en die met elkaar het palet aangeven van de manier waarop u allen vanuit uw eigen achtergrond de opgaven waarvoor wij gesteld staan wilt benaderen en hoe u aankijkt tegen de Kimpense samenleving. Leefbaar Krimpen schetst de ontwikkelingen om ons heen en de onzekerheid tot hoever wij de broekriem aan moeten halen, de SGP wijst terecht op de economie van het genoeg en dat soberheid een deugd is met positieve kanten, het CDA vindt dat het College te weinig beweegt en de VVD schetst de cultuur (en dan wordt niet de beeldende kunst enzo bedoeld) in Krimpen als saai en nuchter, maar stelt daar tegenover een optimistisch mensbeeld. Wat mij niet aansprak was de gecreëerde tegenstelling tussen gebruiker en belastingbetaler. Immers elke gebruiker is ook belastingbetaler en belastingbetalers zijn, niet allemaal

op de zelfde plek, ook gebruikers. De Stem van Krimpen verwijt het college gebrek aan bestuurskracht, maar verblijdt ons wel andermaal met een vulling voor de snoeptrommel en promoot en passant ook nog het idee om de Nieuwjaarsreceptie een andere invulling te geven. Door mij overigens al eerder geopperd. De PvdA wijst op de speciale aandacht voor kwetsbaren in onze samenleving en de blijvende noodzaak om sociale samenhang en leefbaarheid te bevorderen en GroenLinks zet ons stevig met beide benen op de grond. De Christen Unie gaat uit van de samenhang tussen mens – overheid en samenleving en schetst de rol die een ieder in dat krachtenveld vervult en de manier waarop van die samenhang gebruik zou kunnen worden gemaakt. Tenslotte D66. D66 verwijt het college dat het vooral reageert op ontwikkelingen en niet actief het voortouw neemt om te hervormen en te veranderen en vangt de Krimpense samenleving en de raad in de uitspraak: zo doen we dat in Krimpen. En daarmee doet u mijns inziens te kort aan de veranderingen die de afgelopen tijd zijn ingezet. Zowel in de ambtelijke organisatie, de raad als in de samenleving. Niet altijd met grote passen en u en anderen willen misschien wel sneller en meer veranderingen, maar er gebeurt wel veel. Toen wij in de raad het bezoek van de commissaris van de Koningin nabeschouwden hebben we het gehad over het imago van de gemeente Krimpen aan den IJssel. Het beeld van een gemeente waar men het liefst alles bij het oude laat. Om dat beeld te doorbreken moeten we om te beginnen bij college en raad, uitstralen dat we actief zijn in het aanpassen van de gemeente aan de eisen van deze tijd, dat we willen hervormen en samenwerken met verschillende partners op verschillende terreinen vanuit onze eigen kracht. Laten zien wat we doen en kunnen. Niet onze kracht en acties onder de korenmaat laten staan.

Als u ons daar toe oproept, dan zijn we het met elkaar eens. Laten we beginnen met tegen elkaar te zeggen: Zo doen we dat in Krimpen.

Voor dat ik inga op de voorzieningendiscussie nog een enkele opmerkingen over het voorstel van het College om nu niet over te gaan tot nieuwbouw van het raadhuis. Het nu afzien van nieuwbouw komt vanuit de nuchtere constatering dat het bedrijfseconomische verhaal van de exploitatiekosten het in de beeldvorming af zal leggen tegen het beeld van de gemeenteraad als verspillers van gemeenschapsgeld in een tijd van bezuinigingen. Maar er moet wel iets gebeuren. Niet alleen de staat van het gebouw, maar vooral ook de ingang gezette veranderingen als de ambtelijke samenwerking met Capelle en de omslag naar het Nieuwe Werken leiden tot investeringen in het huidige raadhuis en het verminderen van dependances met name die aan de overkant waar de afdeling samenleving is gehuisvest. Een plan wordt hier nu voor uitgewerkt.

In verschillende toonaarden en met diverse nuances bent u allen ingegaan op de discussie die wij de komende tijd voeren over de voorzieningen in Krimpen aan den IJssel.

Er lijkt breed draagvlak te zijn voor een principiële discussie over de wijze waarop de voorzieningen in onze gemeente worden geëxploiteerd. Het in stand houden van voorzieningen wordt door velen – naar onze mening terecht – niet gezien als doel op zich.

Wel hecht u allen sterk aan deze voorzieningen of functies. Wij willen de handschoen oppakken om samen met u en de samenleving op zoek te gaan naar methoden om deze maatschappelijke voorzieningen of functies zo efficiënt mogelijk te exploiteren. Samenwerken zien wij als onze kerncompetentie!

De eerste vraag die daarbij gesteld wordt: wat zien wij als de rol van de gemeente. Als wij vele fracties goed begrijpen, zou de gemeente zich meer en meer moeten richten op 'leren lezen' en niet of minder op de bibliotheek; op 'muziekonderwijs' en niet of minder op de muziekschool; op 'zwemmen' en niet of minder op het zwembad; op natuur- en milieu-educatie en niet of minder op de kinderboerderij. En ga zo maar door. Misschien wel het meest treffend vonden wij de uitspraak van de Stem van Krimpen in dit verband: loopt de gemeente zelf niet met te veel sleutels rond? Andersom pleiten fracties ook voor een rol van de gemeente als 'huisbaas'. De gemeente biedt dan vastgoed voor maatschappelijke functies aan. Voor een kostendekkende huurprijs; dat heeft uw raad immers al eerder in de Kadernota Vastgoed vastgelegd. En waarbij de kosten van dat gebouwbeheer natuurlijk wel zo laag mogelijk worden gehouden. Wij zullen dat vastleggen in accommodatiebeleid. Maar de gemeente is dan niet langer de min of meer vanzelfsprekende exploitant van zo'n maatschappelijke functie. Zo horen wij vele fracties zeggen. Veel fracties kunnen zich, begrijpen wij, voorstellen dat er (nog) meer ruimte wordt geboden voor particuliere en soms misschien wel commerciële exploitatie.

Maak gebruik van de kracht van de lokale samenleving en van het aanwezige maatschappelijk kapitaal. Probeer dit te prikkelen door gewenste functies al dan niet maatschappelijk aan te besteden. Zo begrijpen wij de bijdrage van de CU.

Nadrukkelijk willen wij ons als college sterk maken dat elke inwoner van Krimpen actief kan meedoen in de Krimpense samenleving. Iedereen verdient gelijke kansen en een gelijke startpositie, zo stelt de VVD. Zorg voor sociale samenhang en leefbaarheid, zegt de PVDA. Wij herkennen ons hierin.

Dat brengt ons tot de vraag aan uw raad of wij de kwetsbare doelgroepen, jeugd, ouderen, mensen met een beperking en minima, waaraan wij in ons beleid speciale aandacht besteden, niet nog centraler kunnen en moeten stellen?

Kunt u zich voorstellen dat wij vooral of misschien wel alleen deze doelgroepen stimuleren of 'subsidiëren' om te sporten, kunst- en cultuureducatie te ondergaan et cetera? Het (financieel) in stand houden van voorzieningen is immers niet het doel.

Kunnen we hierbij de uitgangspunten van de WMO hanteren?

Een aantal fracties formuleert criteria. GroenLinks wil per voorziening (laten) beoordelen of die voorziening gewenst of nodig is, voldoende wordt benut en of private exploitatie mogelijk is. De SGP heeft het over basisvoorzieningen die toegankelijk en betaalbaar moeten zijn. En voor sommige voorzieningen is lokale identiteit belangrijk.

Wij vinden deze gedachtegang zonder meer interessant, maar dat roept wel vragen op als: wat is toegankelijk? Op fietsafstand? En wat is betaalbaar? En wanneer is een voorziening – op de schaal van Krimpen – een basisvoorziening? Wanneer meer dan de helft van de bevolking die gewenst of nodig vindt? En wat als die voorziening dan toch niet door meer dan de helft van de bevolking wordt benut? Of hoe moeten we 'voldoende benut' operationaliseren?

Ook ons college is natuurlijk voorstander van kostenreductie.

Terugdringen van overhead en interne kosten hebben wij hoog in het vaandel staan. Wij zijn echter van mening dat dit zeker niet voldoende is om de huidige taakstelling voor 2014 en volgende jaren te realiseren.

De boekhouding van muziekschool, zwembad en kinderboerderij, het hosten van websites, de ondersteuning op P&O gebied en ga zo maar

door zijn nu eenmaal taken die – als verplichte winkelnering dat wel – vanuit het raadhuis worden aangeboden. Voor het raadhuis overigens wel vaak ‘wezensvreemd’. Zo hebben muziekdocenten een eigen CAO en het kassasysteem voor het zwembad kan niet ook voor het publiekscentrum worden gebruikt.

Niet of anders toerekenen van overhead en interne kosten aan onze ‘eigen’ voorzieningen is overigens ook geen oplossing. Deze kosten worden immers wel gemaakt. Wij denken in algemene zin zeker dat overhead en interne kosten verder gereduceerd kunnen en moeten worden, maar wij zien dat niet als dé oplossing voor het handhaven van ons huidige voorzieningenniveau.

Wij proeven opnieuw brede steun voor het ontwikkelen van modern vastgoedbeleid en –beheer conform de door uw raad vastgestelde Kadernota Vastgoed. Één van de opgaven is het streven naar kostendekkende huurprijzen, het maximaal benutten van de beschikbare capaciteit en het waar mogelijk afstoten van vastgoed.

Wij gaan hiermee door. Overigens merken wij wel op dat kostprijsdekkende huren in veel gevallen een verhoging van de huurprijs betekent. Een extra bijdrage voor de gemeentebegroting die door de gebruikers betaald moet worden. De VVD is stellig: primair de gebruiker en niet de belastingbetaler moet betalen. Ik noemde dit net al. Ook andere partijen noemen hogere tarieven als mogelijkheid om de exploitatietekorten terug te dringen. Kunt u aangeven op welk moment wij het middel van tariefsverhoging mogen inzetten?

Een aantal voorzieningen wordt al in deze fase met naam en toenaam genoemd: het zwembad, de muziekschool, de kinderboerderij. Soms met de ‘oplossing’ erbij: verzelfstandigen of op afstand plaatsen.

Wij stellen voor dat wij – volgens de gemaakte procesafspraken – nu eerst informatie verzamelen over best én worst practices van gemeenten die hun voorzieningen op een principiële andere wijze hebben georganiseerd. Zo kunnen scenario's ontstaan die wij met uw raad en met de Krimpense samenleving kunnen bespreken. Op basis daarvan kunnen dan keuzes worden gemaakt en besluiten worden voorbereid. Voor het op een gedegen wijze voeren van een politiek-bestuurlijke discussie over ons voorzieningenniveau hebben we bewust tijd uitgetrokken. De financiële taakstelling is opgenomen in de meerjarenbegroting voor 2014 en volgende jaren. En we hebben afgesproken dat de gemeenteraad in de gelegenheid wordt gesteld om volgend jaar in juni/juli besluiten te nemen over het voorzieningenniveau. Wij willen daar in principe aan vast houden. Gelet op het grote belang dat wij aan de Krimpense voorzieningen hechten, willen wij nu niet – gedwongen door het financiële zware weer dat ons ook in 2013 al treft – te snel en te lichtvaardig besluiten nemen.

Tenslotte

Vanmorgen was ik op zoek naar een leuk citaat, dat de worsteling van politici weergeeft tussen ideologie en realiteit of de moed van politici en bestuurders om van gebaande paden af te wijken of de complexiteit van de hedendaagse samenleving waarin politici en bestuurders hun weg moeten vinden. Al wat ik vond waren negatieve citaten over de politiek. Citaten die onrecht doen aan al die politici die zich met hard en ziel inzetten voor de samenleving waar ook zij deel van uit maken. Een kleine bloemlezing:

Vind je het gek dat mensen de politiek niet meer serieus nemen, als de politiek 'de mensen' niet meer serieus neemt!

- Hek, Youp van 't

In de politiek zegt men beginselvast als men zetelvast bedoelt.

- Greshoff, Jan

Politiek is één groot complot tegen eenvoudige sukkels als u en ik.

- Blokker, Jan

Maar ook van negatieve citaten kan je leren. Als het beeld is: de politiek neemt de mensen niet serieus. Dan is het aan de politiek om te laten zien dat dat anders is. Niet door alles bij het oude te laten, niet door ieder zijn zin te geven, maar door te luisteren, in gesprek te gaan, argumenten aan te dragen en uit te leggen, dat het algemeen belang gaat voor een individueel belang. Laat dat ook in Krimpen aan den IJssel de leidraad zijn.

Immers: Politiek is de kunst van het mogelijke.